

August-2020 - Løshund komitéen

Status og alternativer jaktprøvere regler løshund - Nordisk samarbeid. Høringsrunde nr 2.

RS har gjennom flere vedtak og føringer fastslått at det skal jobbes videre i et sterkt Nordisk samarbeid. Vi har allerede ganske like jaktprøvere regler og vi har den samme hundepopulasjonen på tvers av alle samarbeidende land. For å få en full og sammenlignbar oversikt over alle hunder er det også etablert en felles Nordisk hundedatabase. Denne er etablert gjennom Svenske Hitta Älghund/Nordisk Elghund. Alle Norske og Svenske hunder ligger allerede her med sine stamtavler og sine meritter. Finske hunder vil også komme hit etter hvert. For å få inn sammenlignbare opplysninger er felles jaktprøvere regler et svært viktig instrument.

November-19 ++

På den første høringsrunden hadde Norge ute diverse spørsmål knyttet til jaktprøvere reglene. Oppsummering av svar følger vedlagt.(vedlegg 1) På dette dokumentet fremkommer det også hvilken status Sverige og Finland hadde på dette tidspunktet (mars-20)

Vår/sommer 2020

Løshund komiteen har jobbet med regelverket, og leder har deltatt i en arbeidsgruppe med en representant fra Finland og 1 representant fra Sverige. Mange alternativer er blitt luftet, og forskjellige utkast har vært prøvd ut landene imellom. På bakgrunn av status hittil, så sitter vi nå med foreløpige utkast på enkelte moment som det er gjort store tilnærminger på. Sverige har kjørt en svært grundig prosess på dette, og det er foreløpig Sverige som ligger an til å gjøre de største endringene. Og alle endringene som er luftet/delvis forankret i Sverige nå, har som fellesnevner at de er tilnærmet lik regelverket som Finland og Norge har brukt de siste årene.

Men i et samarbeid med 3 land så må alle ta og gi noe, og både Norge og Finland er åpen for å gjøre endringer for å komme til et så likt Nordisk regelverk som mulig.

NÄU styringsgruppe har også blitt informert om status i arbeidet, og har også kommet med innspill.

Neste skritt for høring og medvirkning

Siden alle land skal gjøre de formelle vedtak i sine høyeste organ (Norge RS april-21), så bør endringsforslag være godt bearbeidet og det må være høy grad av medvirkning underveis i prosessen. Målsettingen må være at det forslaget som legges frem til RS bør bære preg av god medvirkning og være gjennomarbeidet.

Neste skritt i Norge nå vil være denne høringsrunden der spørsmålsstillinger fra det Nordiske prosessen vil være tema. Det som her kommer på høring er de endringsforslag som en ser at det kan være mulig å finne en felles løsning på. I et samarbeid mellom 3 land så er det selvsagt en øvelse å komme til felles enighet. Derfor er det viktig at aktuelle endringer blir luftet så tidlig som mulig, og at aktuelle synspunkter kommer frem slik at disse også kan meddeles de samarbeidende land.

Her følger en oversikt over aktuelle moment, der dere også finner spørsmål knyttet til momentet. Det er disse spørsmålene vi ber om innspill på innen 25. september. Fristen må være såpas kort for å holde fremdriftsplanen.

Til høringen følger det også et vedlegg med alle prøvemomenter, der aktuelle endringer fremgår.

Moment 1: Søk

Her er det først om fremst poenggivning for uttak på første søksturen som bør drøftes. Med dagens ordning så kan det slå litt skjevt ut, og enkelte hunder kan få bedre betalt for en uttakstur enn snittet av flere tilsvarende turer vil være. Sverige vil gi slipp på sin «K» som gav 5 poeng uten koeffisient, men de syns fortsatt at Norge belønner hunder for mye ved uttak første turen da de mener at søket ikke er prøvd tilstrekkelig. Finland er vel også av den oppfatning av at spesielt Norges 9 poeng er for høyt. Alle landene er enige at alle 4 kriteriene som skal ligge til grunn skal vektlegges likt, og at teksten til dette må forsterkes i innledningen til momentet. Norge har vært klare på at det uansett må være et minimumspoeng ved uttak første søkstur, slik at gode hunder ikke straffes for hardt dersom elgen tilfeldigvis står for nærme.

På utkastet til nytt M1 med tabell, har uttak på første søkstur egen kolonne til høyre for de vanlige søksturene. Tanken rundt dette er at hunden, dersom den har uttak på første søksturen skal få tilnærmet samme poenggivning som om dette hadde vært snitt av søksturene.

Finland ønsker en tilføyelse i teksten om at hunden skal ha mulighet til å ha et uforstyrret søk i 60(eller 90) minutter. (unntak av farlige situasjoner) Dette betyr ikke nødvendigvis at PG må sitte stille, men at hunden i stor grad styrer sine søk. Om hunden må hentes innen denne tiden, så skal dette kommenteres i protokollen og gi utslag i poenggivningen.

Sverige ønsker å fortsatt ha en poengtabell der hunden får trekk i poenggivningen ved alt for lange søk.

Sverige og Finland har, og vil fortsatt ha, en regel om at avvikende søksturer ikke skal være med i grunnlaget. Avvikende søkstur må defineres (se rød tekst i utkastet til M1)

Spørsmål M1:

- a) Bør Norge være bestemte på å beholde maks 9 poeng ved uttak første søkstur, eller kan vi akseptere en poengskala ved uttak første søkstur på 4-8 poeng?
- b) Bør Norge innføre samme regel som Finland og kanskje Sverige om at hunden skal jobbe uforstyrret i 60 eller 90 minutter i søk?
- c) Skal Norge innføre regel om poengtap dersom søksturene er for lange?
- d) Er det greit at Norge også innfører regel om at avvikende søksturer ikke skal være med i grunnlaget? Forutsetter en definisjon av avvikende søkstur.

Moment 2: Evne til å finne elg

Dette er et vanskelig moment, men alle land er også her enige om at alle kriteriene må tas med i vurderingen. Sverige mener at Norge/Finland, også her, gir for mange 10 poenger, altså at det er litt for lett å få 10 poeng. Sverige har vært inne på tanken om å ha en maks poengsum i momentet dersom det er uttak på første søkstur, men det ser vel ut til at dette faller mot argumenter som at vi jo ønsker hunder som finner elgen raskt og effektivt.

Det har derfor kommet opp en tanke om å lage en tilsvarende ordning med 2 poengkolonner slik som i forslaget til M1. På vedlegget følger det foreløpige utkastet til en slik poengtabell for M2.

Spørsmål M2:

- a) Kan en slik tabell være veien å gå slik at det blir lettere for dommer og poeng sette?
- b) Er innholdet i tabellen fornuftig?

M3: Evne til å stille elg i Uttaket

Både Sverige og Finland har praktisert begrepet uttaksområde som en radius på 200 meter mens Norge har 100 meter.

I dommerkompendiet for Norge så står det «Så lenge det defineres som fast standlos, så aksepteres det at losen sakte siger litt i naturlig forflytning, beite mm.»

Her er det noe forskjellig praksis, og det er enighet om at det må være mulig å definere dette ved noe mer forklarende tekst i momentet. Se vedlagt utkast tabell i M3.

Det er også ganske stor enighet om at poenggivende lostid i uttaket stopper dersom hunden oppsøker prøvegruppa og gir seg til der. Eventuell ny los på samme dyr på samme plass gir kun poeng til M7 Lostid.

Spørsmål M3:

- a) Er det greit å «utvide definisjonen av uttaksområdet» fra 100 til 200 meter?
- b) Kan en akseptere en nedtrappingstabell for forflytning i uttaket slik som i utkastet vedlagt?

M4: Losarbeidets kvalitet (noe av dette kommer også opp i M6)

Finland har hittil definert det som støkking selv om elg reiser av seg selv, men dette er under vurdering der nå.

Sverige ønsker ikke krav om Elgarbeid i minutter slik vi har for å oppnå de forskjellige poeng.

Både Finland og Sverige ønsker taus hund etter støkking for å kunne telle et gjentak etterpå. Men det kan være en aksept for å tillate en forflytning i ganglos ved første støkking, siden vi skal stikke forsiktig, men det forutsettes likevel at elgen forflytter seg på grunn av elgkontakt fra PG. (se M6)

Om uttaksområdet endres til radius 200 meter, så kan kanskje losområdet defineres til radius 200 meter med tanke på regelen om blinking?

Spørsmål M4:

- a) Skal vi endre definisjonen av «Losområdet» til 200 meter med tanke på regelen om blinking?
- b) Andre kommentarer til momentet?

M5: Påhengelighet

Det er ganske stor enighet om at påhengelighet skal poengsettes ut fra den beste dyregruppa. Også Finland vil endre dette slik. Det vurderes om det skal være krav til 4 eller 5 km for å få 10 poeng, men flere alternativer er luftet. Det vurderes at en enkel påhengelighet mellom støkking og gjentak på for eksempel 3 km også bør holde til 10 poeng.

Det kan være flere alternative prinsipper for å poengsette M5, men det er 3 aktuelle prinsipper som er drøftet: (gjelder da for å få 10 poeng)

- a) Samlet påhengelig på en dyregruppe for eksempel 5 km(som nå)
- b) Samlet påhengelighet på en dyregruppe for eksempel 5 km, ELLER en enkelt påhengelighet med gjentak på for eksempel 3 km.
- c) Samlet påhengelighet på en dyregruppe på for eksempel 5 km (Sverige vurdere 4 km), hvorav en enkel forflytning på 1,5 km
- c2) Påhengeliget på en dyregruppe uten gjentak på 4 km, ELLER samlet påhengelighet på 4 km hvorav en enkel forflytning på 1,5 km

Spørsmål M5:

- a) Hvilke prinsipp bør vi legge oss på?

M6: Evne til å stille støkt elg

I dette momentet er alle landene svært like. Det er en liten forskjell på hva som skal legges til grunn for å få 9 poeng, men i prinsippet så er dette minimale forskjeller.

En av de største forskjeller i prøvereglene er om vi skal kreve at det er prøvegruppen, eller med sikkerhet andre som må støkke elgen for at det i neste omgang skal regnes som gjentak. I Finland så bedømmes det her kun hundens evne til å stille «flyvende älg», uavhengig om den er støkt eller bare forflytter seg av fri vilje. Finland vurderer å endre dette. I Norge og Sverige må elgen være støkt av Prøvegruppen eller med sikkerhet andre årsaker. En elg som er støkt vil oppføre seg annerledes enn en elg som selv bestemmer når den skal stå og når den skal gå.

Ved første høringsrunde i Norge var det delte oppfatninger om dette med hvem som kan støkke.

Det kan også bli aksept for at det kan regnes som en forflytning og dermed nytt gjentak dersom elgen flytter seg i ganglos etter støkking, men kun ved første støkking. Bakgrunn for dette er at reglene jo skal være så lik ordinær jakt som mulig, og at vi skal foreta en svært forsiktig støkking første gang.

Spørsmål M6:

- a) Skal vi fortsatt sette krav til at elgen må være støkt av PG eller med sikkerhet andre årsaker?
- b) Kan vi akseptere at hunden loser i ganglos ved første støkking/forflytning, men må være taus etter de neste støkkingene?

M7 Lostid

Finland har luftet tanken om at kravet til lostider bør heves noe, slik at for eksempel 10 poeng krever 240 minutter los. Norge og Sverige har hittil sagt at 200 minutter holder. Vi har jo også begrensninger mht ganglos, altså ikke mer ganglos enn fast los. Det har ikke Finland hatt, men de vil innføre dette nå.

Spørsmål M7:

- a) Kommentarer til dette momentet?

M9 Bruken av målet

Svenskene har spilt inn at de kunne tenke seg å senke kravet for 10 poeng til 70-75 boff med jevn los uten opphold. Finland og Norge tenker at dette er en vinkling mot en spesielt rase, men at det uansett vil være målets tetthet og dekning som er viktigst.

Det er også noen uklarheter om hvordan lostakten skal vurderes dersom det er en hissig elg som jager på hunden eller at hunden loser på flere dyr.

Spørsmål M9:

- a) Bør vi ha inn en forklaring vedrørende telling av lostakt når elgen er hissig eller det er flere losdyr?
- b) Andre kommentarer til dette momentet?

M10 Lydighet og samarbeid

Dette er vel det momentet der det tilsynelatende er størst avstand mellom Finland/Norge og Sverige. Sverige mener våre regler kun fokuserer på lydighet, og de ønsker seg større vektlegging på samarbeid, og spesielt at hunden på eget initiativ kommer tilbake til PG etter å ha hengt på elg.

Norge/Finland mener det ligger mye samarbeid med hunden gjennom hele dagen, men ser at det kan være nødvendig å styrke teksten i poengskjemaet litt.

Norge og Finland har nesten likt regelverk her, eneste forskjellen er at Finland kan gi hunden 2 poeng for retur etter påhengelighet innenfor prøvetiden, mens Norge først gir poeng for dette etter at tilgjengelig arbeidstid er ute. (innen 1 time)

På vedlagt utkast ligger et forslag som der vi kan gi 2 poeng på retur, men at det forutsettes en viss lengde på påhengeligheten.

Spørsmål M10:

a) Kommentarer til dette momentet?

Prøvetider og Vekttall

Det er foreløpig ikke jobbet mye med hverken prøvetider eller vekttall.

Finland har hatt 6 timer søkstid men vil ned på 5 timer slik som Norge.

Finland har et ønske om å flytte 0,5 koeff. fra M3 eller M4 til M7.

Sverige vurderer å tillate kun 60 minutt elgarbeid etter mørkets frembrudd.

Krav utover poeng

I Norge/Finland er det kun poeng som avgjør premiegrad. Sverige har (og vil antakelig fortsatt ha) varierende krav om sammenhengende lostid, elgkontakt og sikre sportegn.

Generelle spørsmål?

a) Har dere kommentarer til vekttall, prøvetider, tilleggskrav eller andre ting?

Høringsfrist mm.

Tidsplanen for videre arbeid med jaktprøvereglene er som følger:

RS 2021:	Endelig vedtak nye jaktprøveregler. Låses for 5 år som Fi/Sv.
Julen 2020:	Forbundsstyret lager innstilling til RS
1/12-2020:	Løshund komiteen sender sin innstilling Norsk versjon til FS
15/11-2020:	NÄU gjennomgår innstillingene og syr sammen forslaget.
Oktober-20:	Dialog fagkomiteer mellom alle land, innstilling til NÄU.
25/9-2020:	Høringsfrist høringsrunde 2 Norge
10/8-2020:	Utsending av høring 2 Norge.

Det er ingen lang høringsfrist for denne høringsrunden, men det antas at alle klubber har interesse av dette, og prioriterer arbeid med dette før jaktseasonen starter.

Løshund-komiteen vil sende ut en sammenstilling av høringsuttalelsene.

Det bes derfor om at høringssvar på dette dokumentet sendes

Løshund-komiteen v/ forbundssekretæren innen 25. september 2020.